

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКА
BASIC RESULTS OF BUSINESS ACTIVITY OF ENTERPRISES AND ENTREPRENEURS

БИЛТЕН - BULLETIN

2008 - *489

Београд
Belgrade

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
REPUBLIC OF SERBIA
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ
STATISTICAL OFFICE OF THE REPUBLIC OF SERBIA

ISSN 0354-3641

**ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА
ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКА
У 2006. ГОДИНИ**

**BASIC RESULTS OF BUSINESS ACTIVITY OF
ENTERPRISES AND ENTREPRENEURS
IN THE YEAR 2006**

Београд 2008 Belgrade

489

БИЛТЕН BULLETIN

489

Статистички билтен – Основни резултати пословања предузећа и предузетника у 2006.
години

Statistical Bulletin – Basic results of business activity of enterprises and entrepreneurs in the
year 2006

Издавач: Републички завод за статистику Србије
Београд, Милана Ракића бр. 5

Published by: Statistical Office of the Republic of Serbia
Belgrade, Milana Rakica no. 5

За издавача: др Драган Вукмировић, директор

For publishers: Director Dragan Vukmirovic, Ph.D.

Приликом коришћења података објављених у овој публикацији обавезно је навођење извора.
Data publishing is subject to quoting the source.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
311

БИЛТЕН / Републички завод за статистику
Србије ; за издавача Драган Вукмировић. -
1992, бр. 347 - . - Београд (Милана
Ракића 5) : Републички завод за статистику
Србије, 1992- (Београд : Републички завод
за статистику Србије). - 29 cm

Повремено. - Наставак публикације : Bilten
– Republički zavod za statistiku SR Srbije =
ISSN 0582-6950
ISSN 0354-3641 = Билтен - Републички завод
за статистику Србије

COBISS.SR-ID 16405506

Предговор

Републички завод за статистику Србије припремио је публикацију „Основни резултати пословања предузећа и предузетника у 2006. години”. У овој публикацији, уз подршку пројекта SIDA (Swedish International Development Cooperation), први пут су приказани основни резултати пословања предузећа и предузетника, обрачунати у складу са европским статистичким стандардима из области структурних пословних статистика. Обрачун статистичких показатеља базиран је на новом статистичком истраживању Годишње структурно истраживање о пословању предузећа (СБС-01), за велика и средња предузећа, и административним изворима података (годишњи финансијски извештаји предузећа и предузетника, као и подаци Пореске управе о предузетницима) о осталим економским субјектима.

Публикација има два дела. У првом делу дата су основна методолошка објашњења о статистичким показатељима и истраживању СБС-01, како би се омогућило правилно и лакше коришћење приказаних података. Други део садржи показатеље пословања предузећа и предузетника за 2006. годину, који су дати у табеларном и графичком приказу, уз пратеће текстуалне коментаре. Републички завод за статистику Србије је у 2007. години, у оквиру едиције Радни документ, објавио две публикације са сличном садржином (број 58 и 60), али се подаци о предузећима делимично разликују због различитих методологија, обрачуна показатеља, извора података или обухвата делатности.

Од 2009. године редовно ће се објављивати детаљнији статистички подаци из ове области.

Београд, 2008.

Директор
Др Драган Вукмировић

Preface

Statistical Office of the Republic of Serbia prepared a publication „Basic results of business activity of enterprises and entrepreneurs in the year 2006“. In this publication, with support of the project SIDA (Swedish International Development Cooperation), basic results of business activity of enterprises and entrepreneurs have been shown for the first time, in accordance with European statistical standards from the field of Structural Business Statistics. Calculation of statistical indicators is based on a new statistical survey Annual Structural Survey on Enterprises' (SBS-01), for big and medium enterprises, and administrative data sources (enterprises' and entrepreneurs' annual financial reports, as well as data on entrepreneurs from the Tax Administration) for the other economical entities.

The publication consists of two parts. In the first part basic methodological explanations on statistical indicators and on the Survey SBS-01 have been given, in order to provide exact and easier use of data presented. The second part contains indicators on business activity of enterprises and entrepreneurs for 2006 that are presented in tables and in graphs, with accompanying textual comments. Statistical Office of the Republic of Serbia published in 2007, in the frame of edition Working Document, two publications with similar contents (number 58 and 60), but data on enterprises differ partially due to different methodologies, indicators' calculation, data sources and activities' coverage.

From 2009 detailed statistical data from this field will be published on a regular basis.

Belgrade, 2008

Director
Dragan Vukmirović, Ph.D.

Садржај

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	7
1. Методолошка објашњења	8
1.1. Циљ истраживања	8
1.2. Предмет истраживања	8
1.3. Обухват.....	13
1.4. Извори података	13
1.5. Извештајне јединице	14
1.6. Прикупљање и обрада података	14
2. Статистички показатељи, 2006. година	15
2.1. Основни подаци.....	15
2.2. Резултати по делатностима	17
2.3. Економски индикатори.....	34

Table of content

INTRODUCTION	7
1. Methodological explanations	8
1.1. Aim of the survey	8
1.2. Subject of the survey	8
1.3. Coverage.....	13
1.4. Data sources	13
1.5. Reporting units	14
1.6. Data collecting and editing.....	14
2. Statistical indicators, 2006	15
2.1. Basic results.....	15
2.2. Results by activities.....	17
2.3. Economic indicators.....	34

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

У процесу придруживања наше земље Европској унији (ЕУ) и хармонизације са њеним стандардима и праксом, долази до промена статистичких стандарда и метода којима се прате и приказују појаве и кретања у економском, законодавном и политичком систему.

У оквиру тог процеса, један од постављених циљева јесте напуштање постојећих структурно-пословних истраживања, базираних на тзв. концепту материјалне производње и увођење истраживања која прате кретања тржишне економије. У складу с тим, у Републичком заводу за статистику Србије (РЗСС) у 2007. години први пут је спроведено Годишње структурно истраживање о пословању предузећа у 2006. години (СБС-01), и то као пробно истраживање, усклађено са међународним стандардима (регулативе и правна акта ЕУ из области структурних пословних статистика, пре свега СБС регулатива 58/97, као и Регулативе 2700/98, 2701/98, 2702/98 и 1618/99). Ово истраживање заменило је дотадашње истраживање Комплексни годишњи извештај предузећа и задруга у привреди (КГИ-01).

Публикација "Основни показатељи пословања предузећа и предузетника у 2006. години" садржи методолошка објашњења и основне статистичке показатеље о пословању предузећа и предузетника. Истраживање је спроведено уз подршку SIDA пројекта (Swedish International Development Cooperation Agency), у сарадњи са експертима из Шведске, Естоније и Литваније.

INTRODUCTION

In the process of accession to European Union (EU) and of harmonization with its standards and practices, in Serbian statistics occur changes of statistical standards and methods in order to cover and follow-up phenomenon and movements in economical, legislative and political systems.

Within that process, abandoning existing structural business surveys based on the so-called material production system for surveys which investigate market economy movements was considered a priority issue. Accordingly, the Republican Statistical Office of Serbia (RSOS), carried out in 2007 for the first time Annual Structural Survey on Enterprises (SBS-01), as a pilot survey, in line with European Union standards (EU regulations and legal acts concerning Structural Business Statistics, first of all Council Regulation EC, Euratom, No 58/97, as well as Regulations 2700/98, 2701/98, 2702/98 and 1618/99). This survey replaced former survey Complex Annual Report of Enterprises and Cooperatives (KGI-01).

Publication "Basic Results of business activity of enterprises and entrepreneurs in the year 2006" consists of methodological explanations and the main results from SBS-01 survey, which was carried out with support of SIDA project (Swedish International Development Cooperation), with assistance of experts from Sweden, Estonia and Lithuania.

Обрачун статистичких показатеља базиран је на новом статистичком истраживању Годишње структурно истраживање о пословању предузећа (СБС-01) за велика и средња предузећа и административним изворима (годишњи финансијски извештаји предузећа и предузетника, као и подаци Пореске управе о предузетницима) за остале економске субјекте.

Calculation of statistical indicators is based on the new statistical survey Annual Structural Survey on Enterprises (SBS-01) for big and medium enterprises and administrative data sources (annual financial reports for enterprises and entrepreneurs and data on entrepreneurs from Tax Office) for the other business units.

1. Методолошка објашњења

1. Methodological explanations

1.1. Циљ истраживања

1.1. Aim of the survey

Циљ истраживања представља обрачун индикатора потребних за анализу структуре делатности предузећа, структуре инпута и аутпута производног процеса, пословног успеха и конкурентности економских субјеката на одређеном нивоу делатности, као и развоја пословања на регионалном, националном и међународном нивоу. Резултати истраживања се користе као важан извор података за обрачун макроекономских агрегата у националним рачунима, у краткорочним економским статистикама (нпр. за обрачун пондера), као и за ажурирање података у Статистичком пословном регистру (СПР).

The survey aims at calculating indicators needed for the analysis of the enterprises' activity structure, structure of input and output in production process, business success and competitiveness of business at certain activity level, as well as the development of business at regional, national and international levels. Survey results are important data source for calculating macroeconomic indicators in the National Accounts, in short-term statistics (such as weights for example) and in Statistical Business Register for Data Updating.

1.2. Предмет истраживања

1.2. Subject of the survey

У складу са циљевима, предмет истраживања СБС-01 јесте анализа структуре делатности предузећа и резултата њиховог пословања.

In accordance with its aim, this SBS-01 survey focuses on the structure of entrepreneurs' activity and on the outcomes of their business.

Образац СБС-01 састоји се од осам табела. Обележја која се прикупљају у овом обрасцу јесу:

The SBS-01 questionnaire contains eight tables. Characteristics collected from this questionnaire refer to the following:

- **пословни приходи и друга примања** – пословни приходи, субвенције, финансијски приходи, донације;
 - **пословни расходи, порези и остали издаци** – набавке добара, трошкови материјала, производних и непроизводних услуга, бруто зарада, порези, акцизе и царине;
 - **залихе** – по структури;
 - **запослени** – годишњи просек броја запослених и одрађени часови рада;
 - **инвестиције** – по врстама инвестиција у основна материјална добра и финансијски лизинг;
 - **текући и капитални трансфери** – у земљи и према иностранству, по примаоцима средстава;
 - **истраживање и развој** – трошкови и број запослених у истраживачко-развојним активностима предузећа;
 - **промет по делатностима** – подела укупног промета предузећа по делатностима (ниво области) које оно обавља (осим помоћних делатности).
- **operational income and other revenues** – operational income, subsidies, financial income, donations;
 - **operating costs, taxes and other expenditure** – purchases of goods and services, costs of material, industrial and non-industrial services, gross wages and salaries, taxes, excise and custom duties;
 - **stocks** – by structure;
 - **employees** – annual average of number of employees and hours worked;
 - **investments** – by kind of investments in tangible goods and financial lease;
 - **current and capital transfers** – home and abroad, by recipient;
 - **research and development** – costs and number of employees in enterprises' research and development activities;
 - **turnover by activities** – breakdown of enterprise' turnover by activities (level of division), except auxiliary activities.

На основу резултата истраживања предвиђен је обрачун променљивих из прва четири модула (општи, индустрија, трговина и грађевинарство), које су дефинисане СБС регулативом 58/97. Најважније променљиве јесу¹⁾:

Based on results of the survey calculation of variables from the first four annexes was foreseen (Common, Industry, Trade and Construction), defined in SBS Regulation 58/97. The main variables are as follows¹⁾:

¹⁾ Шифре и називи променљивих дефинисани су у Регулативи ЕУ 58/97 (Council Regulation, EC, Eurotom), која се односи на структурне пословне статистике.

¹⁾ The codes and titles of variables are defined in COUNCIL REGULATION (EC, EURATOM) No 58/97, concerning Structural Business Statistics.

12 11 0 Промет

Промет обухвата све фактурисане вредности током референтног периода, које одговарају вредности производа и услуга продатих на тржишту трећим лицима. У обрачун промета укључују се сви фактурисани порези (осим ПДВ-а и сличних одбитних пореза), као и трошкови који се преносе на купца (транспорт, паковање и сл.). Искључују се попусти при продаји, снижења цена, вредност враћене робе, као и субвенције, финансијски, ванредни и остали приходи.

12 12 0 Вредност производње

Вредност производње означава стварно произведену количину производа и услуга током референтног периода. Мери се вредношћу оствареног промета, укључујући капитализовану производњу и остале пословне приходе (искључујући субвенције), која се коригује променама у стању залиха готових производа, недовршене производње и робе и умањује за вредност набавки производа и услуга за препродају.

12 15 0 Додата вредност по факторским трошковима

Додата вредност по факторским трошковима представља бруто приход из пословне активности предузећа, након кориговања са субвенцијама и индиректним порезима. У обрачун додате вредности укључују се вредност производње и субвенције на производе и производњу, умањени за трошкове пореза на производе и производњу и вредност међуфазне потрошње, која обухвата трошкове материјала, трошкове производних и непроизводних услуга и део осталих личних расхода.

12 11 0 Turnover

Turnover comprises the totals invoiced by the observation unit during the reference period, which corresponds to market sales of goods and services to third parties. Turnover includes all duties and taxes (except VAT and similar deductible taxes), as well as all other charges passed on to the customer (Transport, Packaging etc.). Excluded are reduction in prices, rebates and discounts, value of returned packing as well as subsidies, financial, extraordinary and other income.

12 12 0 Production value

Production value measures the amount actually produced by the unit, based on sales. In calculation of production value the following is being included: value of turnover, capitalized production, other operating income (excluding subsidies), corrected with changes in stocks of finished goods, work in progress and goods and services purchased for resale and reduced with value of purchases of goods and services purchased for resale.

12 15 0 Value added at factor costs

Value added at factor costs is the gross income from operating activities after adjusting for subsidies and indirect taxes. In calculation of value added production value and subsidies on products and production, reduced for taxes on production and taxes on products, value of intermediate consumption which includes cost of materials, cost of industrial services, cost of non-industrial services and part of other personnel costs are included.

13 11 0 Укупне набавке добара и услуга

Обухвата се вредност свих добара и услуга набављених у току референтног периода, намењених за препродају или потрошњу у производном процесу, искључујући капитална добра. Набављена добра и услуге могу бити препродати са или без даље обраде, у целости употребљени у производном процесу или остављени на залихама.

13 21 0 Промена у стању залиха добара и услуга

Промена у стању залиха добара и услуга представља разлику између вредности залиха на крају и на почетку обрачунског периода.

13 31 0 Трошкови персонала

Обухватају се сва плаћања, у готовини или у натури, која послодавац даје стално или привремено запосленима за обављени рад у референтном периоду. Такође се обухватају порези и доприноси за социјално осигурање запослених, који иду на терет послодавца, као и остале накнаде запосленима, као што су отпремнине за раскид радног односа, награде, помоћ запосленима и породици, превоз, прековремени и ноћни рад и сл.

13 32 0 Бруто зараде

Бруто зараде обухватају сва плаћања, у готовини или у натури, која послодавац даје стално или привремено запосленима (који су на платном списку), као накнаду за обављени рад у референтном периоду. Бруто зараде обухватају порезе и доприносе за социјално осигурање на терет запослених, као и остале накнаде запосленима, попут

13 11 0 Total purchases of goods and services

It includes the value of all goods and services purchased during the accounting period for resale or consumption in the production process, excluding capital goods. Purchased goods and services may be either resold with or without further transformation, completely used up in the production process, or be stocked.

13 21 0 Changes in stocks of goods and services

Changes in stocks of goods and services include difference between value of stocks at the end and at the beginning of the reference period.

13 31 0 Personnel costs

Personnel costs are defined as the total remuneration, in cash or in kind, payable by an employer to an employee (regular and temporary employees as well as home workers) in return for work done by the latter during the reference period. It also includes taxes and employees' social security contributions payable by employer. It also includes other personnel cost such as payments in consideration of dismissal, gratuities, performance bonuses, cost of living and family allowances, transport, overtime and night work etc.

13 32 0 Gross wages and salaries

Gross wages and salaries are defined as total remuneration, in cash or in kind, payable to all persons counted on the payroll (regular and temporary employees), in return for work done during the accounting period. It includes the values of any social contributions and income taxes payable by employees, as well as

отпремнина за раскид радног односа, награда, помоћи запосленима и њиховим породицама, накнада за превоз, прековремени и ноћни рад и сл.

13 33 0 Трошкови социјалног осигурања

Обухватају се трошкови доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца, чиме он обезбеђује својим запосленима право накнаде у случајевима пензионисања, болести, породилског одсуства, инвалидности, незапослености, повреда на раду и сл.

15 11 0 Бруто инвестиције у материјална основна средства

Обухватају се инвестиције у материјална основна средства (нова или постојећа), било да су купљена од трећих лица или произведена ради сопствене употребе, чији је век употребе дужи од једне године, укључујући и непроизведена материјална добра (нпр. земља). Купљена основна средства се вреднују по набавној цени, док се сопствена производња основних средстава вреднује по трошковима производње тј. цени коштања. Такође се обухватају све значајније поправке, реновирања и побољшања која продужавају век коришћења или повећавају производни капацитет основних средстава. Не обухватају се трошкови текућег одржавања и инвестиције у нематеријална добра.

16 11 0 Број запослених лица

Број запослених лица обухвата све запослене у предузећу, укључујући власнике, ортаке и неплаћене чланове породице власника, као и запослене који раде изван предузећа а налазе се на платном списку тог предузећа (продавци, запослени на словима одржавања, испорука и сл.).

other payments such as payments in consideration of dismissal, gratuities, performance bonuses, cost of living and family allowances, transport, overtime and night work etc.

13 33 0 Social security costs

It corresponds to amount equal to the value of the social contributions incurred by the employers in order to secure for the employees the entitlement to social benefits in cases of retirement pensions, sickness, maternity, disability, unemployment, occupational accidents and disease etc.

15 11 0 Gross investments in tangible goods

It includes new and existing tangible goods purchased in the reference period, whether bought from third parties or produced for own use, having a useful life of more than one year, including non produced tangible goods such as land. Purchased goods are valued at purchased price. Own produced tangible goods are valued at production costs. It also includes all additions, alterations, improvements and renovations which prolong the service life or increase productive capacity of capital goods. Current maintenance costs, investments in intangible and financial assets are excluded.

16 11 0 Number of persons employed

It corresponds to total number of persons who work in the unit, inclusive of working proprietors, partners and unpaid family workers, as well as persons who work outside the unit who belong to it and are paid by it (sales representatives, maintenance teams, delivery personnel).

16 13 0 Број запослених

Број запослених обухвата лица која су са послодавцем закључила уговор о раду на одређено или на неодређено време и која послодавац плаћа за обављање посла. Обухватају се и запослени који су на краћем одсуству (боловање, плаћено одсуство и сл.), лица у штрајку, запослени са скраћеним радним временом, радници који раде код куће, сезонски радници, приправници, као и запослени чланови породичног домаћинства који су на платном списку предузећа. Не обухватају се запослени који су на дужем одсуству ни волонтери.

1.3. Обухват

СБС-01 истраживање обухвата предузећа (привредна друштва) која се баве производњом и продајом производа и услуга, као и део других правних лица чији приходи од продаје производа и услуга премашују 50% њихових укупних пословних прихода. Истраживањем нису обухваћена предузећа из сектора И (Финансијско посредовање) и К (Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање), као ни предузетници. Иако се по међународним стандардима СБС истраживањима не обухватају предузећа из сектора А (Пољопривреда, лов и шумарство) и Б (Рибарство), у СБС-01 истраживању за 2006. годину она су обухваћена, првенствено за потребе обрачуна у националних рачуна.

1.4. Извори података

Извори података за обрачуна у СБС-01, осим статистичког истраживања јесу административни извори података (годишњи финансијски извештаји за 2006. годину) и Статистички пословни регистар.

16 13 0 Number of employees

It includes all persons who work for an employer and have a work contract and are paid for it by employer. Included are all persons absent for a short period (sick leave, paid leave etc.), those on strike, part-time workers, home workers on the payroll, seasonal workers and apprentices, as well as family workers who are on the payroll. Excluded are those who are on long-term leave and voluntary workers.

1.3. Coverage

The SBS-01 survey covers enterprises (incorporated enterprises) engaged in production and selling of goods and services, as well as the part of other legal units whose income from selling of goods and services is more than 50% of total operating income. Excluded are enterprises from NACE section J (Financial Intermediation) and L (Public Administration and Defense; Compulsory Social Insurance), as well as entrepreneurs. Although enterprises from section A (Agriculture, Forestry and Hunting) and B (Fishing) are excluded from SBS surveys according to international standards, in the SBS-01 Survey for 2006 enterprises from those sections are included mainly for National Accounts' purposes.

1.4. Data sources

Data sources for SBS calculations are, beside statistical survey, administrative data sources (annual financial reports for 2006) and Statistical Business Register.

1.5. Извештајне јединице

Извештајне јединице у СБС-01 су економски активна предузећа (привредна друштва), која су предала завршни рачун (без сектора И и К), као и део других правних лица чији приходи од продаје производа и услуга премашују 50% њихових укупних пословних прихода.

1.6. Прикупљање и обрада података

За 2984 великих и средњих предузећа спроведено је истраживање на потпуном обухвату (величина предузећа је преузета из завршног рачуна за 2005. годину). Овај део популације је дефинисан на основу података из СПР-а. Стопа одговора износила је 83%. Дистрибуција и концентрација упитника на терену, унос и прва контрола података, реализовани су у подручним одељењима РЗСС-а и у Заводу за информатику и статистику Београда.

Подаци за мала предузећа преузети су из завршних рачуна за 2006. годину.

За потребе публикавања, подаци о делу популације коју чине предузетници преузети су из статистике националних рачуна.

Логичка контрола и кориговање података, као и њихова обрада и табелирање, реализовани су у апликацији ИСТ, која је урађена у РЗСС-у.

У овој публикацији резултати истраживања су приказани на нивоу сектора и области делатности КД, као и према величини

1.5. Reporting units

Reporting units in the SBS-01 Survey are active enterprises (incorporated enterprises) which provide annual financial report (without NACE sections J and L), as well as the part of other legal units which income from selling of goods and services is more than 50% of their total operating income.

1.6. Data collecting and editing

An exhausted survey was carried out for 2984 big and medium enterprises (enterprise size was defined accordingly to Annual Financial Report for 2005). This part of population was defined based on SPR data. Response rate was 83%. Distribution and collection of questionnaires, data entry and first data checking, were done in regional offices of RSOS and Statistical office of Belgrade.

Data for small enterprises were taken from annual financial reports for 2006, while data for entrepreneurs (unincorporated enterprises) were taken from Sector for National Accounts.

For the publishing purposes data for entrepreneurs (unincorporated enterprises) were taken from National Accounts Statistics.

Logical checking and data corrections, as well as data processing and tabulation were done in IST application which is created in RSOS.

In this publication the survey results are provided on the level of sections and divisions

предузећа, дефинисаној према броју запослених. Вредности СБС променљивих исказане су у апсолутним бројевима, а вредносна (финансијска) обележја у текућим ценама и у динарима (РСД).

2. Статистички показатељи, 2006. година²⁾

2.1. Основни подаци

У 2006. години у Србији је било 76002 активна предузећа са 1171263 запослена лица (од којих је 1113248 плаћених запослених радника). Укупан промет који су предузећа остварила у 2006. години износио је 4305 милијарди динара, док је додата вредност по факторским трошковима била 841 милијарда динара.

Додата вредност по предузећу износила је 11,1 милион динара. Просечан број запослених лица по предузећу у 2006. години био је 15,4.

У исто време, у Србији је било 191900 активних предузетника³⁾ са 281552 запослена радника. Вредност укупног промета који су остварили предузетници износила је 1106 милијарди динара, док је додата вредност по факторским трошковима била 165 милијарди динара (табела 8).

²⁾ У оквиру података за Републику Србију нису приказани подаци за АП Косово и Метохију.

³⁾ Подаци о предузетницима преузети су из Радног документа "Предузетници у Републици Србији у 2006. години" (број 60, из 2008. године).

of NACE, as well as by enterprise' size, defined according to number of persons employed. Values of SBS variables are in absolute numbers, while valuable (financial) items are stated at current prices in RSD.

2. Statistical indicators, year 2006²⁾

2.1. Basic results

At the end of the 2006, there were 76002 active enterprises in Serbia, involving a total of 1171263 persons employed (of whom 1113248 were paid employees). The value of turnover generated by enterprises amounted to 4305 billion dinars, while the value added at factor costs was 841 billion dinars.

The value added generated by one enterprise was on average 11,1 million dinars. The average number of persons employed by an enterprise was 15,4.

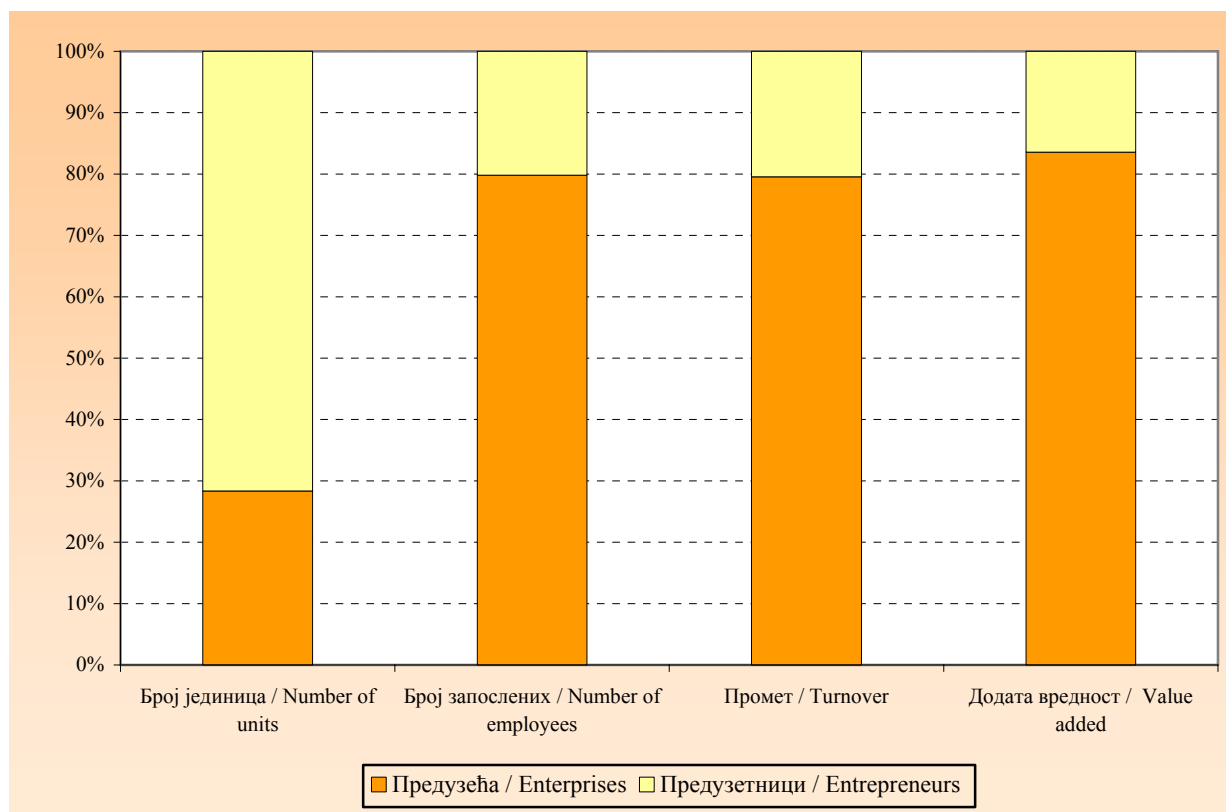
At the same time there were 191900 active entrepreneurs³⁾ with 281552 paid employees. The value of their total turnover was 1106 billion dinars, while the value added at factor costs was 165 billion dinars (table 8).

²⁾ The data for the Republic of Serbia do not include the data for AP Kosovo and Metohia.

³⁾ Data for entrepreneurs were taken from the working document "Entrepreneurs in the Republic of Serbia, year 2006" (number 60 from year 2008).

Графикон 1. Упоредни подаци за предузећа и предузетнике о броју јединица, запослених, промету и додатој вредности, 2006.
Figure 1. Comparison of enterprises and entrepreneurs in terms of number of units, number of employees, turnover and value added, 2006.

У укупном броју економских субјеката (делатности које покрива СБС-01), учешће предузетника (71,6%) било је три пута веће од учешћа предузећа (графикон 1). Међутим, учешће предузећа у укупном броју запослених радника било је 79,8%, док је допринос предузећа укупном промету био 79,6%, а додатој вредности по факторским трошковима 83,6% (табела 1).

Taking into account the total number of business units (activities covered by SBS-01), the share of entrepreneurs (71,6%) was three times larger than the number of enterprises (figure 1). However, the share of enterprises in the total number of employees was 79,8%, their contribution to the total turnover of Economy was 79,6% and to the value added at factor costs 83,6% (table 1).

1. Предузећа и предузетници – број јединица, број запослених, промет и додата вредност по факторским трошковима, 2006.**Enterprises and entrepreneurs – number of units, number of employees, turnover and value added at factor costs, 2006.**

	Број јединица <i>Number of units</i>	Број запослених <i>Number of employees</i>	Промет (у мил. РСД) <i>Turnover</i> (million RSD)	Додата вредност (у мил. РСД) <i>Value added</i> (million RSD)	
Укупно	267902	1394800	5411586	1006096	Total
Предузећа	76002	1113248	4305210	840677	Enterprises
Предузетници	191900	281552	1106376	165419	Entrepreneurs

2.2. Резултати по делатностима**2.2. Results by activities**

Резултати о укупном броју предузећа по њиховој величини (која је дефинисана према броју запослених) показују да већина њих (84%) припада микропредузећима (0-9 запослених), 11,8% малим (10-49 запослених), док средњим и великим предузећима (преко 50 запослених) припада 4,2% (табела 2).

If one considers total number of enterprises by their size, defined according to number of employees (table 2), majority of them (84%) belong to micro enterprises (0-9 employees), 11,8% to small enterprises (10-49 employees), while 4,2% belong to medium and large enterprises (more than 50 employees).

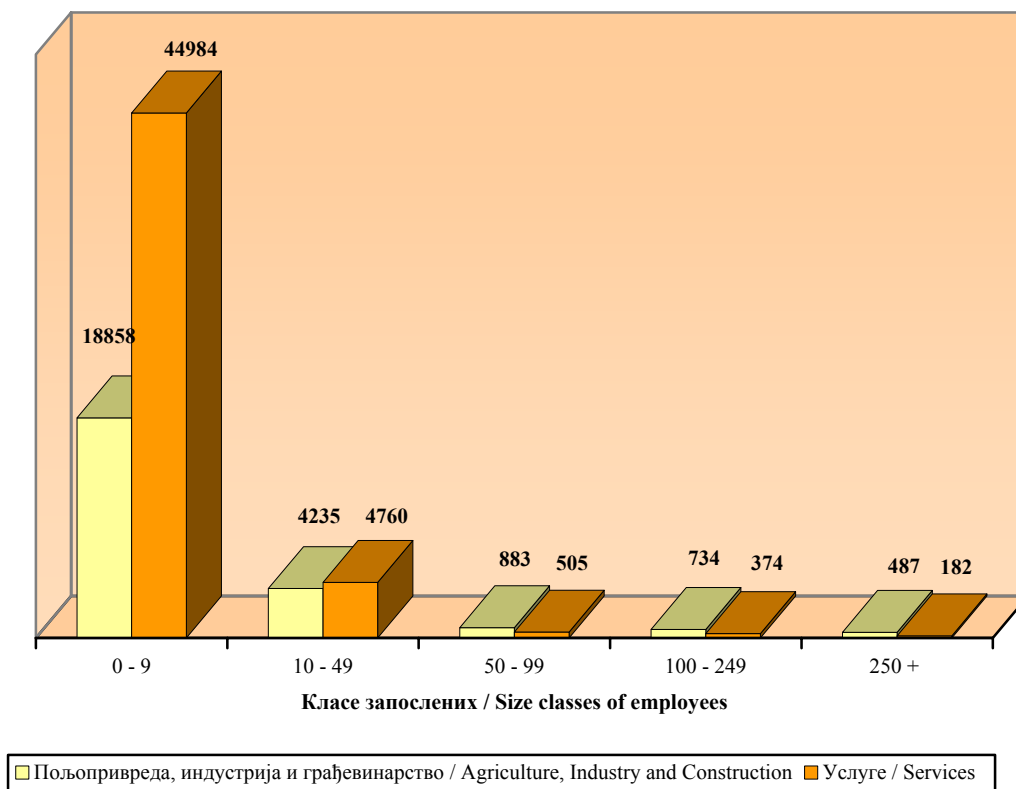
2. Број предузећа, по класама запослених, 2006.**Number of enterprises by size classes of employees, 2006**

Класе запослених	Укупно <i>Total</i>		Пољопривреда, индустрија и грађевинарство (КД 1-45) <i>Agriculture, Industry and Construction (NACE 1-45)</i>		Услуге (КД 50-93, осим 65-67) <i>Services (NACE 50-93 excl. 65-67)</i>		Size classes
	број <i>number</i>	%	број <i>number</i>	%	број <i>number</i>	%	
Укупно	76002	100,0	25197	100,0	50805	100,0	Total
0-9	63842	84,0	18858	74,9	44984	88,5	0-9
10-49	8995	11,8	4235	16,8	4760	9,4	10-49
50-99	1388	1,8	883	3,5	505	1,0	50-99
100-249	1108	1,5	734	2,9	374	0,7	100-249
250+	669	0,9	487	1,9	182	0,4	250+

Графикон 2. Број предузећа, по класама запослених у пољопривреди, индустрији и грађевинарству, и у услугама, 2006.

Figure 2. Number of enterprises by size classes of employees in Agriculture, Industry and Construction, and in Services, 2006

Посматрано по делатностима које су разврстане у део који обухвата пољопривреду, индустрију и грађевинарство (области делатности КД 1-45) и део који обухвата услуге (области делатности КД 50-93, осим 65-67), види се да у пољопривреди, индустрији и грађевинарству 74,9% припада микропредузећима, 16,8% малим, а 8,3% средњим и великим, док је у услугама било 88,5% микро, 9,4% малих и 2,1% средњих и великих предузећа (графикон 2).

Concerning activities classified in the part which includes Agriculture, Industry and Construction (divisions of NACE 1-45) and part which includes services (divisions of NACE 50-93 excluding 65-67), in Agriculture, Industry and Construction 74,9% belong to micro enterprises, 16,8% to small enterprises and 8,3% to medium and large enterprises, while in services activities were 88,5% micro, 9,4% small and 2,1% medium and large enterprises (figure 2).

3. Број запослених, по класама запослених, 2006.**Number of employees by size classes of employees, 2006**

Класе запослених	Укупно <i>Total</i>		Пољопривреда, индустрија и грађевинарство (КД 1-45) <i>Agriculture, Industry and Construction (NACE 1-45)</i>		Услуге (КД 50-93, осим 65-67) <i>Services (NACE 50-93 excl. 65-67)</i>		Size classes
	број <i>number</i>	%	број <i>number</i>	%	број <i>number</i>	%	
Укупно	1113248	100,0	656552	100,0	456696	100,0	Total
0-9	133002	12,0	41118	6,3	91884	20,1	0-9
10-49	184828	16,6	91896	14,0	92932	20,4	10-49
50-99	97368	8,7	62243	9,5	35125	7,7	50-99
100-249	171222	15,4	113197	17,2	58025	12,7	100-249
250+	526828	47,3	348098	53,0	178730	39,1	250+

Иако је учешће средњих и великих предузећа у укупном броју предузећа било свега 4,2%, у њима је било ангажовано 71,4% укупног броја запослених. Њихов допринос стварању укупног промета износио је 60,1%, а додатој вредности 72,3%.

Although the share of medium and large enterprises in the total number of enterprises was only 4,2%, they engaged 71,4% of the total number of employees. Regarding turnover their contribution to the total turnover was 60,1% and to value added at factor costs 72,3%.

4. Промет, по класама запослених, 2006.**Turnover by size classes of employees, 2006**

Класе запослених	Укупно <i>Total</i>		Пољопривреда, индустрија и грађевинарство (КД 1-45) <i>Agriculture, Industry and Construction (NACE 1-45)</i>		Услуге (КД 50-93, осим 65-67) <i>Services (NACE 50-93 excl. 65-67)</i>		Size classes
	у мил. РСД <i>million RSD</i>	%	у мил. РСД <i>million RSD</i>	%	у мил. РСД <i>million RSD</i>	%	
Укупно	4305210	100,0	2141157	100,0	2164053	100,0	Total
0-9	770334	17,9	191148	8,9	579186	26,8	0-9
10-49	948834	22,0	322471	15,1	626363	28,9	10-49
50-99	309243	7,2	163625	7,6	145618	6,7	50-99
100-249	446270	10,4	241316	11,3	204954	9,5	100-249
250+	1830529	42,5	1222597	57,1	607932	28,1	250+

Број запослених по величини предузећа у пољопривреди, индустрији и грађевинарству (табела 3) показује да је највише за-

With regard to the number of employees by enterprises' size in Agriculture, Industry and Construction (table 3), the most of employees

послених било ангажовано у великим предузећима (53%), која истовремено доминирају како у оствареном промету овог сектора (57,1%), тако и у додатој вредности, где учествују са 61,7% (табеле 4 и 5, графикон 3).

У услужним делатностима, 39,1% запослених било је у великим предузећима, али је учешће запослених у микро и малим предузећима (40,5%) било знатно веће у односу на пољопривреду, индустрију и грађевинарство (20,3%). Учешће великих предузећа у укупном промету услужних делатности износило је 28,1%, а у додатој вредности 42,6%. Остварени промет у микро и малим предузећима чинио је 55,7% од укупног промета услужних делатности, док је њихово учешће у додатој вредности ових делатности било 41,4% (табеле 4 и 5, графикон 3).

were engaged in large enterprises (53%), which at the same time dominated in generated turnover of this activities (57,1%), as well as in value added with a share of 61,7% (tables 4 and 5, figure 3).

In Services activities 39,1% of employees were engaged in large enterprises, but the share of employees in micro and small enterprises (40,5%) was considerable bigger in comparison to Agriculture, Industry and Construction (20,3%). The share of large enterprises in the total turnover of Services activities was 28,1% and in value added 42,6%. The share of turnover generated in micro and small enterprises in the total turnover of Services activities was 55,7%, while their contribution to the total value added of Services activities was 41,4% (table 4 and 5, figure 3).

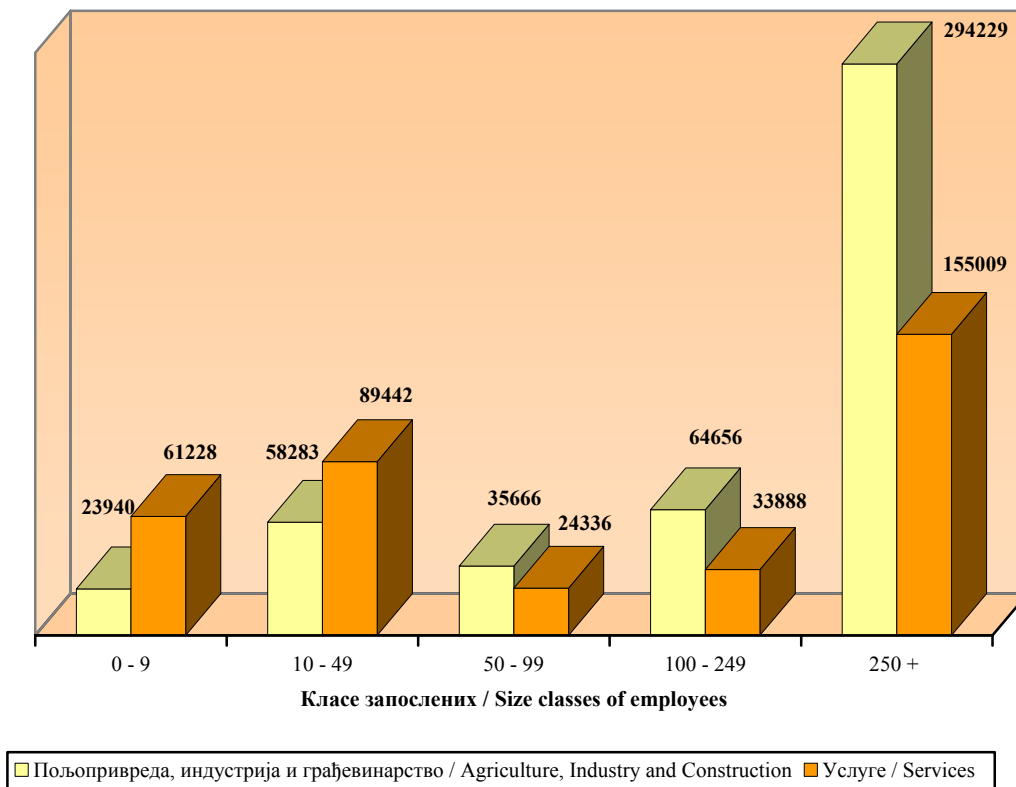
5. Додата вредност по факторским трошковима, по класама запослених, 2006.

Value added at factor costs by size classes of employees, 2006

Класе запослених	Укупно <i>Total</i>		Пољопривреда, индустрија и грађевинарство (КД 1-45) <i>Agriculture, Industry and Construction (NACE 1-45)</i>		Услуге (КД 50-93, осим 65-67) <i>Services (NACE 50-93 excl. 65-67)</i>		Size classes
	у мил. РСД <i>million RSD</i>	%	у мил. РСД <i>million RSD</i>	%	у мил. РСД <i>million RSD</i>	%	
Укупно	840677	100,0	476773	100,0	363904	100,0	Total
0-9	85168	10,1	23940	5,0	61228	16,8	0-9
10-49	147725	17,6	58283	12,2	89442	24,6	10-49
50-99	60002	7,1	35666	7,5	24336	6,7	50-99
100-249	98544	11,7	64656	13,6	33888	9,3	100-249
250+	449238	53,5	294229	61,7	155009	42,6	250+

Графикон 3. Додата вредност, по класама запослених у пољопривреди, индустрији и грађевинарству, и у услугама, у милионима РСД, 2006.
Figure 3. Value added by size classes of employees in Agriculture, Industry and Construction, and in Services, in million RSD, 2006

Посматрајући учешће сектора КД у укупном броју предузећа (табела 6), види се да је највеће учешће имао сектор трговине на велико и мало (43,2%). Остали сектори КД, где је највећа концентрација предузећа, били су прерађивачка индустрија (21,7%), послови с некретнинама и изнајмљивање (12,1%), саобраћај, складиштење и везе (6,2%), као и грађевинарство (6,1%).

Резултати о укупном броју запослених (табела 6, графикон 4), посматрано по висини учешћа, показују да је у сектору прерађивачке индустрије било ангажовано 39%,

Concerning the share of section of NACE in the total number of enterprises (table 6), the biggest share was in Wholesale and retail trade (43,2%). The other sections with big concentration of enterprises were Manufacturing (21,7%), Real estate activities and renting (12,1%), Transport and Communication (6,2%) as well as Construction (6,1%).

With regard to the total number of employees (table 6, figure 4), in Manufacturing were engaged 39%, while the other sections with

док су сектори са значајнијим учешћем запослених у укупном броју трговина на велико и мало (17,4%), саобраћај, складиштење и везе (10,6%), грађевинарство (7,8%), послови с некретнинама и изнајмљивање (6,2%), као и пољопривреда (5,5%).

significant share in the total number of employees were Wholesale and retail trade (17,4%), Transport and Communications (10,6%), Construction (7,8%), Real estate activities and renting (6,2%), as well as Agriculture (5,5).

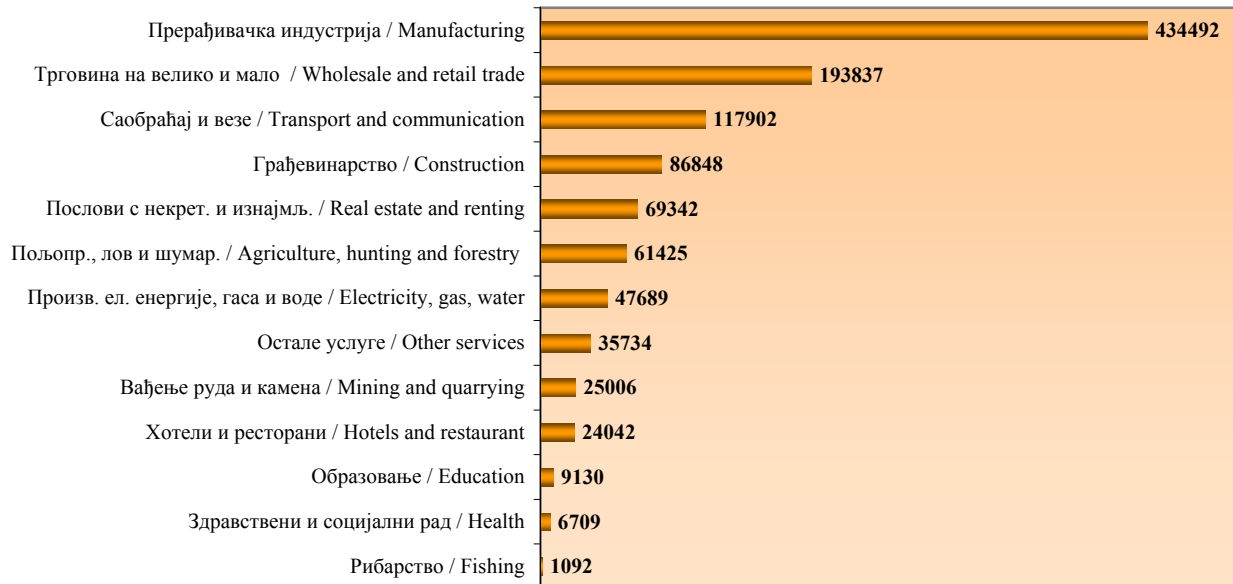
6. Број предузећа, број запослених, промет и додата вредност по факторским трошковима, по секторима КД, 2006.

Number of enterprises, number of employees, turnover and value added at factor costs, by NACE sections, 2006

Сектор КД	Број предузећа <i>Number of enterprises</i>		Број запослених <i>Number of employees</i>		Промет <i>Turnover</i>		Додата вредност <i>Value added</i>		NACE section
	број <i>number</i>	%	број <i>number</i>	%	у мил. РСД <i>million RSD</i>	%	у мил. РСД <i>million RSD</i>	%	
Укупно	76002	100,0	1113248	100,0	4305210	100,0	840677	100,0	Total
Пољопривреда, лов и шумарство	3556	4,7	61425	5,5	149344	3,5	32354	3,9	Agriculture, Hunting and Forestry
Рибарство	74	0,1	1092	0,1	2064	0,1	424	0,1	Fishing
Вађење руда и камена	214	0,3	25006	2,3	73359	1,7	23583	2,8	Mining and Quarrying
Прерађивачка индустрија	16482	21,7	434492	39,0	1398970	32,5	271465	32,2	Manufacturing
Произв. ел. енергије, гаса и воде	270	0,4	47689	4,3	271647	6,3	62388	7,4	Prod. of electricity, gas and water
Грађевинарство	4601	6,1	86848	7,8	245773	5,6	86560	10,3	Construction
Трговина на велико и мало	32860	43,1	193837	17,4	1578761	36,6	152283	18,1	Wholesale and retail trade
Хотели и ресторани	1290	1,7	24042	2,2	25816	0,6	9619	1,1	Hotels and Restaurants
Саобраћај, складиштење и везе	4711	6,2	117902	10,6	321747	7,5	118172	14,1	Transport and Communication
Послови с некретнинама и изнајмљивање	9161	12,1	69342	6,2	187804	4,4	58526	7,0	Real estate activities and renting
Образовање	930	1,2	9130	0,8	3637	0,1	1641	0,2	Education
Здравство	304	0,4	6709	0,6	4137	0,1	1474	0,2	Health
Остале услуге	1549	2,0	35734	3,2	42150	1,0	22189	2,6	Other services

Графикон 4. Број запослених, по секторима КД, 2006.
Figure 4. Number of employees, by NACE sections, 2006.

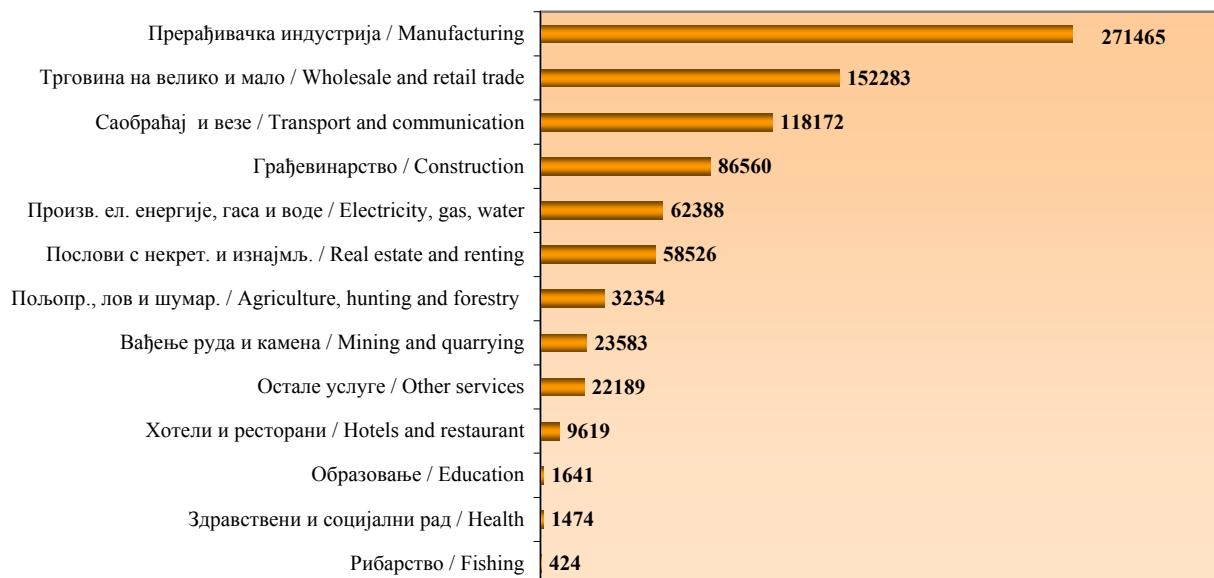

С највећим бројем предузећа, сектор трговине на велико и мало имао је и највећи допринос укупно оствареном промету – 36,7%. Промет остварен у прерађивачкој индустрији износио је 32,5% од укупне вредности, у сектору саобраћаја, складиштења и веза 7,5%, у производњи електричне енергије, гаса и воде 6,3% и у грађевинарству 5,7%.

With the largest number of enterprises, Wholesale and retail trade section had the biggest contribution to the total turnover – 36,7%. Generated turnover in Manufacturing was 32,5% of the total turnover, while in Transport and Communication it was 7,5%, in Production of electricity, gas and water 6,3% and in Construction it was 5,7%.

Графикон 5. Додата вредност, по секторима КД, у милионима РСД, 2006.
Figure 5. Value added, by NACE sections, in million RSD, 2006

У укупно оствареној додатој вредности (табела 6, графикон 5) највеће учешће имао је сектор прерађивачке индустрије (32,3%), затим трговина на велико и мало (18,1%), саобраћај, складиштење и везе (14,1%), грађевинарство (10,3%), производња електричне енергије, гаса и воде (7,4%), као и послови с некретнинама и изнајмљивање (7%).

In the total value added (table 6, figure 5) the biggest share had section of Manufacturing (32,3%), than Wholesale and retail trade (18,1%), Transport and Communications (14,1%), Construction (10,3%), Production of Electricity, Gas and Water (7,4%) and Real estate activities and renting (7%).

7. Трошкови персонала по секторима КД,
у милионима РСД, 2006.Personnel costs, by NACE sections, in million
RSD, 2006

Сектор КД	Трошкови персонала <i>Personnel costs</i>	Бруто зара- де <i>Gross wa- ges</i>	Порези и доприноси на зараде <i>Taxes and social secu- rity contri- butions</i>	Трошкови по уговори- ма о повре- меним по- словима <i>Payments for tempo- rary or sea- sonal wor- kers</i>	Остали лични рас- ходи <i>Other per- sonnel costs</i>	<i>NACE section</i>
Укупно	539232	400155	74408	4644	60024	Total
Пољопривреда, лов и шумарство	25932	19282	3695	680	2274	Agriculture, Hunting and Forestry
Рибарство	402	313	58	9	22	Fishing
Вађење руда и камена	18411	13967	2633	30	1781	Mining and Quarrying
Прерађивачка индустрија	197338	146344	27259	1751	21985	Manufacturing
Производња ел. енергије, гаса и воде	33187	26223	4955	167	1842	Production of electricity, gas and water
Грађевинарство	41380	31186	6002	241	3951	Construction
Трговина на велико и мало	83906	62164	11517	550	9676	Wholesale and retail trade
Хотели и ресторани	8417	6055	1202	120	1040	Hotels and Restaurants
Саобраћај, складиштење и везе	69637	49890	8949	364	10434	Transport and Communications
Послови с некретнинама и изнајмљивање	38340	28512	5051	288	4489	Real estate activities and renting
Образовање	2379	1830	352	11	187	Education
Здравство	2435	1695	319	1	419	Health
Остале услуге	17467	12692	2417	433	1924	Other services

У укупним трошковима персонала (табела 7), предузећа из сектора прерађивачке индустрије имала су највеће учешће са 36,6%. Остали сектори КД са значајнијим учешћем у укупним трошковима персонала били су: трговина на велико и мало (15,6%), саобраћај, складиштење и везе (12,9%), грађевинарство (7,7%) и послови с некретнинама и изнајмљивање (7,1%).

Евидентно је да су у укупним резултатима предузећа доминирали сектори прерађивачке индустрије и трговине на велико и мало, а осим њих највећи допринос укуп-

Taking into account personnel costs (table 7), enterprises from Manufacturing activities had a biggest share with 36,6%. The other sections with significant share in the total personnel costs were Wholesale and retail trade (15,6%), Transport and Communications (12,9%), Construction (7,7%) and Real estate activities and renting (7,1%).

It is evident that enterprises from Manufacturing and Wholesale and retail trade activities dominate in the total results, besides them the biggest contribution to the total results had enterprises from Transport and Communicati-

ним резултатима дала су предузећа из сектора саобраћаја, складиштења и веза и грађевинарства. Најниже учешће у укупним резултатима имала су предузећа из сектора образовања, здравства, хотела и ресторана и рибарства. Предузећа из сектора вађења руда и камена и, посебно, из сектора производње електричне енергије, гаса и воде имала су ниже учешће у укупном броју предузећа, али значајно учешће у укупном промету и додатој вредности. Основни разлог за то је што је за пословање у овим секторима карактеристично ангажовање значајнијег капитала и радне снаге, као и велике инвестиције, па се у њима налазе углавном велика предузећа.

У скупу предузетника (табела 8) доминирао је сектор трговине на велико и мало, како у броју предузетника (38,1%) и запослених (46%) тако и у оствареном промету (58,8%) и додатој вредности (38,6%). Поред овог сектора, по учешћу у укупним резултатима које су остварили, издвајају се и предузетници из сектора прерађивачке индустрије. Њихово учешће у укупном броју предузетника износило је 14,8%, у укупном броју запослених 20,6%, док је њихов допринос укупном промету износио 13,7%, а додатој вредности 18,9%. Осим ова два сектора, значајно учешће у укупним резултатима остварили су предузетници из сектора грађевинарства, саобраћаја, складиштења и веза, хотела и ресторана, послова с некретнинама и изнајмљивања и осталих услуга.

ons, and Construction sections. The lowest share in the total results had enterprises from Education, Health, Hotels and Restaurants and Fishing activities. Enterprises from Mining and Quarrying activities, and specially from Production of electricity, gas and water had lower share in the total number of enterprises, but they had significant share in the total turnover and value added at factor costs. The reason for that is quite evident. Those sections are highly capital demanding and require a lot of investment and personnel, which makes them unattractive or even impossible for small enterprises. Those sections are consequently mainly made of large and medium enterprises.

Regarding entrepreneurs (table 8) Wholesale and retail trade section dominated in the total number of entrepreneurs (38,1%) and employees (46%), as well as in the total turnover (58,8%) and total value added (38,6%). Beside Wholesale and retail trade activities, according to their share in the total results were entrepreneurs from Manufacturing section. Their share in the total number of entrepreneurs was 14,8%, in the total number of employees 20,6%, while their contribution to the total turnover was 13,7% and to the total value added 18,9%. Beside those two sections the other sections with larger share in the total results were Construction, Transport and Communications, Hotels and Restaurants, Real estate activities, and renting and Other services.

8. Предузетници – број предузетника, број запослених, промет и додата вредност по факторским трошковима, по секторима КД, 2006.**Entrepreneurs – number of entrepreneurs, number of employees, turnover and value added at factor costs, by NACE sections, 2006**

Сектор КД	Број предузетника <i>Number of entrepreneurs</i>	Број запослених <i>Number of employees</i>	Промет (у мил. РСД) <i>Turnover (million RSD)</i>	Додата вредност (у мил. РСД) <i>Value added (million RSD)</i>	<i>NACE section</i>
Укупно	191900	281552	1106376	165419	Total
Пољопривреда, лов и шумарство	1415	898	4324	728	Agriculture, Hunting, Forestry
Рибарство	32	41	258	28	Fishing
Вађење руда и камена	112	183	241	81	Mining and Quarrying
Прерађивачка индустрија	28396	58111	151669	31250	Manufacturing
Производња ел. енергије, гаса и воде	18	21	102	15	Production of electricity, gas and water
Грађевинарство	13618	27152	88603	16526	Construction
Трговина на велико и мало	73199	129533	650593	63781	Wholesale and retail trade
Хотели и ресторани	16185	31111	57746	14426	Hotels and Restaurants
Саобраћај, складиштење и везе	24602	3825	84552	14079	Transport and Communications
Послови с некретнинама и изнајмљивање	20025	16815	39904	14610	Real estate activities, renting
Образовање	662	912	1477	502	Education
Здравство	3482	4382	8103	2971	Health
Остале услуге	10154	8568	18804	6422	Other services

У табели 9 приказани су резултати за предузећа на нивоу области КД, и то: број јединица, број запослених, промет и додата вредност. У свим показатељима највеће учешће имала је делатност трговине на велико и посредовања. Њено учешће у укупном броју предузећа износило је 32,1%, у броју запослених 10,4%, промету 26,6%, а у додатој вредности 13%.

Осим трговине на велико и посредовања, делатности са значајним учешћем у укупном броју предузећа јесу: остале пословне активности (9,5%), трговина на мало, осим возилима (7,3%), грађевинарство (6%) и пољопривреда, лов и услуге (4,5%).

Number of enterprises, number of employees, turnover and value added for enterprises at the level of NACE divisions are presented in the table 9. In all results dominated wholesale trade activities, with a share in the total number of enterprises with 32,1%, in the total number of employees with 10,4%, in the total turnover with 26,6% and in the total value added with 13%.

Beside Wholesale Trade, activities with important share in the total number of enterprises were Other services (9,5%), Retail Trade, Repair of household goods (7,3%), Construction (6%) and Agriculture, Hunting and related services (4,5%).

Резултати о укупном броју запослених на нивоу области делатности показују да су, поред трговине на велико и посредовања, значајно учешће оствариле следеће области: производња прехранбених производа и пића (7,9%), грађевинарство (7,8%), копнени саобраћај и ценоводни транспорт (5,9%), као и остале пословне активности и трговина на мало, осим возилима (по 5%).

Taking into account the share of activities in the total number of employees, beside Wholesale Trade, larger share had Manufacture of food products and beverages (7,9%), Construction (7,8%), Land Transport and Transport via pipelines (5,9%), as well as Other services (5%) and Retail Trade, Repair of household goods (5%).

9. Број предузећа, број запослених, промет и додата вредност по факторским трошковима, по областима КД, 2006.

Number of enterprises, number of employees, turnover and value added at factor costs, by NACE divisions, 2006

Област КД	Број предузећа <i>Number of enterprises</i>	Број запослених <i>Number of employees</i>	Промет (у мил. РСД) <i>Turnover (million RSD)</i>	Додата вредност (у мил. РСД) <i>Value added (million RSD)</i>	<i>NACE division</i>
Укупно	76002	1113248	4305210	840677	Total
Пољопривреда, лов и услуге	3384	52127	135465	22625	Agriculture, Hunting and related services
Узгој, искоришћавање шума и услуге	133	5959	7495	4232	Forestry, Logging and related services
Водопривреда	39	3339	6384	5497	Water supply
Улов, узгој рибе и услуге	74	1092	2064	424	Fishing and related services
Вађење угља	14	15041	25203	14490	Mining of coal and lignite
Вађење сирове нафте и гаса, услуге	4	1404	33050	2436	Extraction of crude petroleum and natural gas; Services
Вађење руда метала	16	4423	5854	2764	Mining of metal ores
Вађење осталих руда и камена	180	4138	9253	3893	Other Mining and Quarrying n.e.c.
Производња прехранбених производа и пића	2816	87461	351285	72192	Manufacture of food products and beverages
Производња дуванских производа	15	2364	46176	4659	Manufacture of tobacco products
Производња текстилних предива и тканина	624	19037	17228	4137	Manufacture of textiles
Производња одевних предмета и крзна	877	22963	18919	5682	Manufacture of wearing apparel; fur
Производња коже и предмета од коже, обуће	304	11734	9589	3429	Manufacture of leather and leather products and footwear
Прерада и производи од дрвета и плуте	1134	10712	21740	3373	Manufacture of wood and products of wood
Производња целулозе, папира и прерада папира	583	8588	34427	7618	Manufacture of paper and paper products
Издавање, штампање и репродукција	1866	18734	53511	15008	Publishing, Printing and Reproduction
Производња кокса и деривата нафте	39	8627	184923	14327	Manufacture of coke, refined petroleum products

9. Број предузећа, број запослених, промет и додата вредност по факторским трошковима, по областима КД, 2006. (наставка)

Number of enterprises, number of employees, turnover and value added at factor costs, by NACE divisions, 2006 (continued)

Област КД	Број предузећа <i>Number of enterprises</i>	Број запослених <i>Number of employees</i>	Промет (у мил. РСД) <i>Turnover (million RSD)</i>	Додата вредност (у мил. РСД) <i>Value added (million RSD)</i>	<i>NACE division</i>
Производња хемикалија и хемијских производа	738	27321	140006	25001	Manufacture of chemicals and chemical products
Производња производа од гуме и пластике	929	21308	63110	14629	Manufacture of rubber and plastic products
Производња производа од осталих минерала	631	25035	50488	15868	Manufacture of other non-metallic mineral products
Производња основних метала	286	22086	115590	19749	Manufacture of basic metals
Производња металних производа, осим машина	1698	31309	71547	15985	Manufacture of fabricated metal products
Производња осталих машина и уређаја	776	33328	40162	12824	Manufacture of machinery and equipment n.e.c
Производња канцеларијских и рачунских машина	618	4625	43116	5663	Manufacture of office machinery and computers
Производња других електричних машина и апарата	411	15560	31664	7339	Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.
Производња радио, ТВ и комуникационе опреме	249	3948	11887	2898	Manufacture of radio, TV and communication equipment
Производња прецизних и оптичких инструмената	435	6424	13355	4047	Manufacture of medical, precision and optical instruments
Производња моторних возила и приколица	209	23594	21842	6012	Manufacture of motor vehicles and trailers
Производња осталих саобраћајних средстава	98	7732	7349	1893	Manufacture of other transport equipment
Производња намештаја и сл. производа	863	19283	30802	6475	Manufacture of furniture; Manufacturing n.e.c.
Рециклажа	283	2719	20254	2658	Recycling
Производња ел. енергије, гаса и топле воде	127	29444	251681	49688	Electricity, gas, steam and hot water
Пречишћавање и дистрибуција воде	143	18245	19965	12699	Collection, Purification and Distribution of water
Грађевинарство	4601	86848	245773	86560	Construction
Продаја и оправка возила	2949	21825	205015	18111	Sale, Maintenance and Repair of motor vehicles
Трговина на велико и посредовање	24383	116250	1144533	108862	Wholesale trade and Commission trade
Трг. на мало, осим возилима; оправка	5528	55762	229214	25309	Retail trade; Repair of household goods
Хотели и ресторани	1290	24042	25816	9619	Hotels and Restaurants
Копнени саобраћај и ценоводни транспорт	2320	65208	149039	37803	Land transport; Transport via pipelines
Водени саобраћај	40	1202	2171	745	Water transport
Ваздушни саобраћај	22	1921	13042	2297	Air transport
Пратеће активности и путничке агенције	2024	17807	56699	17362	Auxiliary transport activities; Activities of travel agencies
Поштанске активности и телекомуникације	305	31764	100797	59965	Post and Telecommunications

9. Број предузећа, број запослених, промет и додата вредност по факторским трошковима, по областима КД, 2006. (наставак)

Number of enterprises, number of employees, turnover and value added at factor costs, by NACE divisions, 2006 (continued)

Област КД	Број предузећа <i>Number of enterprises</i>	Број запослених <i>Number of employees</i>	Промет (у мил. РСД) <i>Turnover (million RSD)</i>	Додата вредност (у мил. РСД) <i>Value added (million RSD)</i>	<i>NACE division</i>
Послови с некретнинама	464	2924	5947	3408	Real estate activities
Изнајмљивање машина и опреме	195	728	3256	889	Renting of machinery and equipment without operator
Компјутерске и сродне активности	1098	5526	19316	6409	Computer and related activities
Истраживање и развој	178	4392	6775	3560	Research and Development
Остале пословне активности	7226	55772	152510	44261	Other business activities
Образовање	930	9130	3637	1641	Education
Здравствени и социјални рад	304	6709	4137	1474	Health and Social work
Одстрањивање отпадака, смећа и сл.	105	13089	12788	8397	Sewage and refuse disposal, Sanitation and similar activities
Делатност организација на бази учлањења	105	879	747	1313	Activities of membership organizations n.e.c.
Спортске, културне и сл. активности	1026	17139	24736	10145	Recreational, Cultural and Sporting activities
Остале услужне делатности	313	4627	3879	2334	Other services

У укупно оствареном промету, осим трговине на велико и посредовања, значајније учешће имале су следеће делатности: производња прехранбених производа и пића (8,2%), производња електричне енергије, гаса и топле воде (5,9%), грађевинарство (5,7%), трговина на мало, осим возилима (5,3%), као и продаја и оправка возила (4,8%).

Осим трговине на велико и посредовања, делатности које су највише допринеле стварању укупне додате вредности јесу: грађевинарство (10,3%), производња прехранбених производа и пића (8,6%), поштанске активности и телекомуникације (7,1%), производња електричне енергије, гаса и топле воде (5,9%), остале пословне активности (5,3%), као и копнени саобраћај и ценоводни транспорт (4,5%).

In the total turnover, beside Wholesale Trade, important share had Manufacture of food products and beverages (8,2%), Production of electricity, gas, steam and hot water (5,9%), Construction (5,7%), Retail trade, Repair of household goods (5,3%), and Sale, Maintenance and Repair of motor vehicles (4,8%).

Beside Wholesale Trade, activities with important contribution to the total value added were Construction (10,3%), Manufacture of food products and beverages (8,6%), Post and Telecommunications (7,1%), Production of electricity, gas, steam and hot water (5,9%), Other business activities (5,3%) and Land transport and Transport via pipelines (4,5%).

10. Трошкови персонала, по областима КД, у милионима РСД, 2006.
Personnel costs, by NACE divisions, in million RSD, 2006

Област КД	Трошкови персонала <i>Personnel costs</i>	Бруто зараде <i>Gross wages</i>	Порези и доприноси на зараде <i>Taxes and social security contributions</i>	Трошкови по уговори-ма о повременим пословима <i>Payments for temporary or seasonal workers</i>	Остали лични расходи <i>Other personnel costs</i>	<i>NACE division</i>
Укупно	539232	400155	74408	4644	60024	Total
Пољопривреда, лов и услуге	20364	15086	2901	598	1780	Agriculture, Hunting and related services
Узгој, искоришћавање шума и услуге	3245	2423	473	62	288	Forestry, Logging and related services
Водопривреда	2322	1774	321	21	207	Water supply
Улов, узгој рибе и услуге	402	313	58	9	22	Fishing and related services
Вађење угља	12664	10029	1889	3	743	Mining of coal and lignite
Вађење сирове нафте и гаса, услуге	1320	863	160	0	298	Extraction of crude petroleum and natural gas; services
Вађење руда метала	2500	1662	322	15	501	Mining of metal ores
Вађење осталих руда и камена	1927	1414	261	12	240	Other mining and quarrying n.e.c.
Производња прехранбених производа и пића	46042	33686	6168	883	5306	Manufacture of food products and beverages
Производња дуванских производа	2082	1459	265	45	314	Manufacture of tobacco products
Производња текстилних прежива и тканина	5020	3763	729	18	510	Manufacture of textiles
Производња одевних предмета и крзна	5077	3873	811	33	360	Manufacture of wearing apparel; fur
Производња коже и предмета од коже, обуће	3177	2481	493	2	202	Manufacture of leather and leather products and footwear
Прерада и производи од дрвета и плуте	2794	2189	415	2	188	Manufacture of wood and products of wood
Производња целулозе, папира и прерада папира	3374	2619	455	43	258	Manufacture of paper and paper products
Издавање, штампање и репродукција	9586	7220	1272	195	899	Publishing, Printing and Reproduction
Производња кокса и деривата нафте	7654	4955	954	1	1745	Manufacture of coke, refined petroleum products
Производња хемикалија и хемијских производа	17227	12949	2432	105	1740	Manufacture of chemicals and chemical products
Производња производа од гуме и пластике	9113	6981	1318	53	761	Manufacture of rubber and plastic products
Производња производа од осталих минерала	11101	8524	1591	31	955	Manufacture of other non-metallic mineral products
Производња основних метала	14753	10042	1903	49	2759	Manufacture of basic metals
Производња металних производа, осим машина	12282	9383	1732	32	1135	Manufacture of fabricated metal products
Производња осталих машина и уређаја	14590	11243	2106	95	1146	Manufacture of machinery and equipment n.e.c

10. Трошкови персонала, по областима КД, у милионима РСД, 2006. (наставак)

Personnel costs, by NACE divisions, in million RSD, 2006 (continued)

Област КД	Трошкови персонала <i>Personnel costs</i>	Бруто зараде <i>Gross wages</i>	Порези и доприноси на зараде <i>Taxes and social security contributions</i>	Трошкови по уговори-ма о повременим пословима <i>Payments for temporary or seasonal workers</i>	Остали лични расходи <i>Other personnel costs</i>	NACE division
Производња канцеларијских и рачунских машина	2825	2090	371	38	326	Manufacture of office machinery and computers
Производња других електричних машина и апарата	6300	4833	857	9	600	Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.
Производња радио, ТВ и комуникационе опреме	1642	1209	218	4	210	Manufacture of radio, TV and communication equipment
Производња прецизних и оптичких инструмената	2681	1980	377	14	311	Manufacture of medical, precision and optical instruments
Производња моторних возила и приколица	10254	7346	1370	82	1455	Manufacture of motor vehicles and trailers
Производња осталих саобраћајних средстава	2818	2184	418	7	209	Manufacture of other transport equipment
Производња намештаја и сл. производа	5922	4554	858	5	505	Manufacture of furniture; Manufacturing n.e.c.
Рециклажа	1023	782	147	3	91	Recycling
Производња ел. енергије, гаса и топле воде	23929	18912	3584	72	1360	Electricity, gas, steam and hot water
Пречишћавање и дистрибуција воде	9258	7311	1371	95	481	Collection, Purification and Distribution of water
Грађевинарство	41380	31186	6002	241	3951	Construction
Продаја и оправка возила	11659	8700	1590	27	1342	Sale, Maintenance and Repair of motor vehicles
Трговина на велико и посредовање	53126	38978	7121	464	6563	Wholesale trade and Commission trade
Трг. на мало, осим возилима; оправка	19121	14486	2806	59	1770	Retail trade; Repair of household goods
Хотели и ресторани	8417	6055	1202	120	1040	Hotels and Restaurants
Копнени саобраћај и цевоводни транспорт	31866	22105	4278	61	5422	Land transport; Transport via pipelines
Водени саобраћај	613	445	84	1	83	Water transport
Ваздушни саобраћај	2957	1981	255	33	687	Air transport
Пратеће активности и путничке агенције	12637	9597	1571	233	1237	Auxiliary transport activities; activities of travel agencies
Поштанске активности и телекомуникације	21564	15762	2760	37	3006	Post and telecommunications
Послови с некретнинама	1471	1170	205	14	82	Real estate activities
Изнајмљивање машина и опреме	393	297	51	2	42	Renting of machinery and equipment without operator

10. Трошкови персонала, по областима КД, у милионима РСД, 2006. (наставак)**Personnel costs, by NACE divisions, in million RSD, 2006 (continued)**

Област КД	Трошкови персонала <i>Personnel costs</i>	Бруто зараде <i>Gross wages</i>	Порези и доприноси на зараде <i>Taxes and social security contributions</i>	Трошкови по уговорима о повременим пословима <i>Payments for temporary or seasonal workers</i>	Остали лични расходи <i>Other personnel costs</i>	NACE division
Компјутерске и сродне активности	3528	2587	450	9	483	Computer and related activities
Истраживање и развој	3241	2391	423	26	401	Research and Development
Остале пословне активности	29706	22067	3922	236	3481	Other business activities
Образовање	2379	1830	352	11	187	Education
Здравствени и социјални рад	2435	1695	319	1	419	Health and social work
Одстрањивање отпадака, смећа и сл.	6305	4977	879	90	359	Sewage and refuse disposal, Sanitation and similar activities
Делатност организација на бази учлањења	1177	914	153	3	107	Activities of membership organizations n.e.c.
Спортске, културне и сл. активности	8179	5487	1053	281	1359	Recreational, Cultural and Sporting activities
Остале услужне делатности	1805	1314	333	58	99	Other services

У табели 10 приказани су, по областима КД, укупни трошкови персонала, као и трошкови бруто зарада, трошкови пореза и доприноса на зараде на терет послодавца, трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима закљученим са физичким лицем, као и остали лични расходи.

У укупним трошковима персонала најзначајније учешће имале су делатности: трговина на велико и посредовање (9,9%), производња прехранбених производа и пића (8,5%), грађевинарство (7,7%), копнени саобраћај и цевоводни транспорт (5,9%), као и остале пословне активности (5,5%).

In the table 10 total personnel costs, as well as gross wages, taxes and social security contributions payable by employer, payments for temporary or seasonal workers and other personnel costs are presented by NACE divisions.

The most important share in the total personnel costs had following activities: Wholesale Trade (9,9%), Manufacture of food products and beverages (8,5%), Construction (7,7%), Land transport and Transport via pipelines (5,9%) and Other business activities (5,5%).

2.3. Економски индикатори

У циљу детаљније анализе пословања предузећа, на основу добијених резултата истраживања, обрачунати су неки од економских индикатора (табела 11). Ови индикатори се користе у анализи резултата по делатностима КД (као просечне вредности) и за мерење продуктивности (првенствено радне снаге).

2.3. Economic indicators

In order to analyze the performance of enterprises some economic indicators were elaborated based on survey results (table 11). Those indicators are used in analysis of results by NACE activities (average values) and for measuring productivity (mainly of the labour force).

11. Економски индикатори, по секторима КД, 2006.

Economic indicators, by NACE sections, 2006

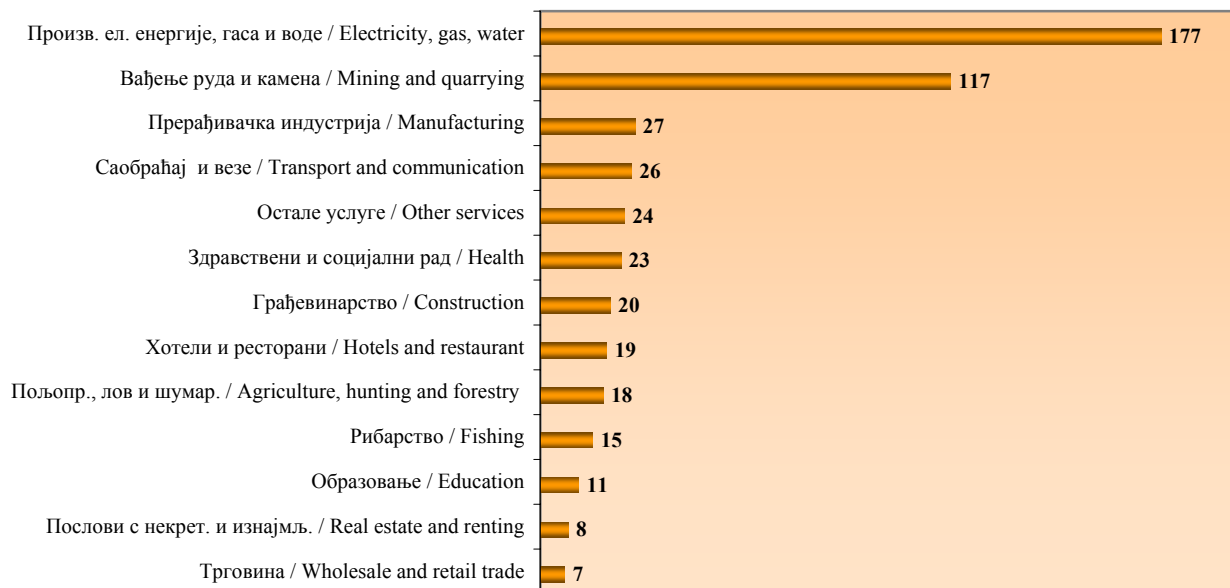
Сектор КД	Број запослених лица/ број предузећа <i>Number of persons employed/ Number of enterprises</i>	Промет/ број запослених лица (хиљ. РСД) <i>Turnover/ Number of persons employed (thousand RSD)</i>	Додата вредност/ број запослених лица (хиљ. РСД) <i>Value added/ Number of persons employed (thousand RSD)</i>	Трошкови персонала/ број запослених (хиљ. РСД) <i>Personnel costs/ Number of employees (thousand RSD)</i>	NACE section
Укупно	15,4	3676	718	484	Total
Пољопривреда, лов и шумарство	18,0	2330	505	422	Agriculture, Hunting and Forestry
Рибарство	15,4	1807	372	368	Fishing
Вађење руда и камена	117,5	2918	938	736	Mining and Quarrying
Прерађивачка индустрија	27,0	3140	609	454	Manufacturing
Производња ел. енергије, гаса и воде	176,8	5690	1307	696	Production of electricity, gas and water
Грађевинарство	19,5	2735	963	476	Construction
Трговина на велико и мало	6,7	7142	689	433	Wholesale and retail trade
Хотели и ресторани	19,3	1037	387	350	Hotels and Restaurants
Саобраћај, складиштење и везе	25,8	2648	973	591	Transport and Communications
Послови с некретнинама и изнајмљивање	8,4	2446	762	553	Real estate activities, renting
Образовање	10,6	369	166	261	Education
Здравство	22,6	603	215	363	Health
Остале услуге	23,8	1144	602	489	Other services

Број запослених лица по предузећу, као индикатор величине, мери просечну величину економских субјеката по делатностима (графикон 6). Овај индикатор показује да је просечна величина предузећа, мерена бројем запослених лица, била вишеструко већа у односу на укупан просек (15), и то у секторима производње електричне енергије, гаса и воде (177) и вађења руда и камена (118), што се може објаснити самим карактером ових делатности, у којима доминира мањи број великих предузећа. У секторима трговине на велико и мало (7), послова с некретнинама и изнајмљивањем (8) и образовања (11), просечна величина предузећа била је нижа од укупног просека.

Number of persons employed per enterprise indicates the average size of enterprises by activities (figure 6). This indicator shows that average size of enterprises measured by number of persons employed, was much bigger in Production of electricity, gas and water (177) and Mining and Quarrying activities (118) in comparison to the whole scope of enterprises (15). It is determined by character of those activities where smaller number of large enterprises dominate. In Wholesale and retail trade (7), Real estate activities and renting (8) and Education sections (11), average size of enterprises was lower than average for total number of enterprises.

Графикон 6. Број запослених лица по предузећу, по секторима КД, 2006.
Figure 6. Number of persons employed per enterprise, by NACE sections, 2006

Промет по запосленом лицу изражава продајну способност предузећа одређене делатности КД (графикон 7). Овај индикатор био је највећи у секторима трговине на велико и мало (7142 хиљаде динара) и производње електричне енергије, гаса и воде (5690 хиљада динара), што је значајно веће у односу на укупан просек (3676 хиљада динара). Најнижи промет по запосленом лицу био је остварен у делатностима услужног сектора, и то у образовању (369 хиљада динара), здравству (603 хиљаде динара), хотелима и ресторанима (1037 хиљада динара) и осталим услугама (1144 хиљаде динара).

Turnover per person employed expresses the average sales capability of observed enterprise in specific NACE activity (figure 7). This indicator was the biggest in Wholesale and retail trade (7142 thousand dinars) and Production of electricity, gas and water (5690 thousand dinars), which was much higher than for the whole scope of enterprises (3676 thousand dinars). The lowest turnover per person employed was in Services activities: Education (369 thousand dinars), Health (603 thousand dinars), Hotels and Restaurants (1037 thousand dinars) and Other services (1144 thousand dinars).

Графикон 7. Промет по запосленом лицу, по секторима КД, у хиљадама РСД, 2006.
Figure 7. Turnover per person employed, by NACE sections, in thousand RSD, 2006

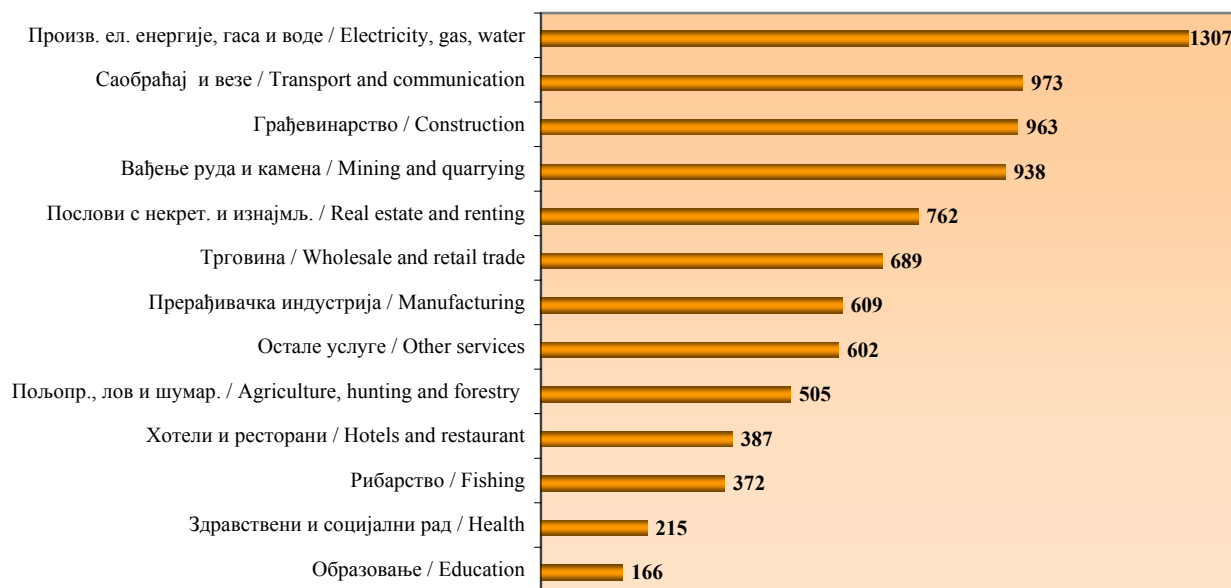

Према методологији која се примењује у земљама ЕУ, основни индикатор за мерење продуктивности рада јесте додата вредност по запосленом лицу (графикон 8). Просечна вредност овог индикатора у скупу предузећа износила је 718 хиљада динара.

According to the EU methodology, value added at factor costs per person employed is the basic indicator for measuring productivity (figure 8). The average value of this indicator for the whole scope of enterprises was 718 thousand dinars.

Графикон 8. Додата вредност по запосленом лицу, по секторима КД, у хиљадама РСД, 2006.
Figure 8. Value added per person employed, by NACE sections, in thousand RSD, 2006

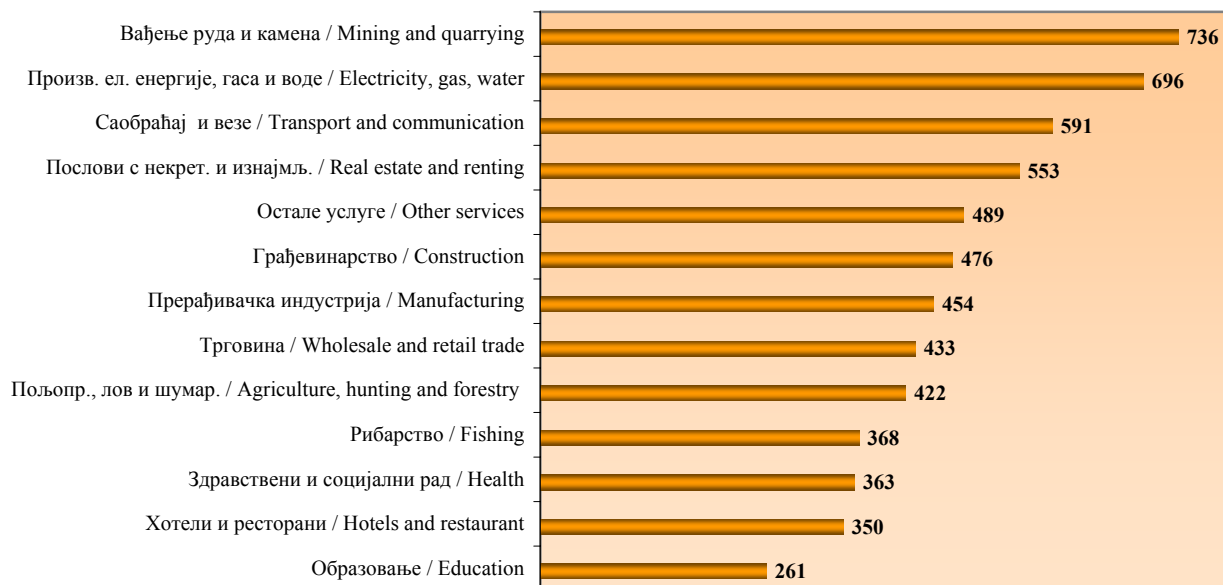

Сектори у којима је остварена већа продуктивност рада у односу на укупан просек су: производња електричне енергије, гаса и воде (1307 хиљада динара), саобраћај, складиштење и везе (973 хиљаде динара), грађевинарство (963 хиљаде динара), вађење руда и камена (938 хиљада динара) и послови с некретнинама и изнајмљивање (762 хиљаде динара). Најнижа продуктивност рада остварена је у секторима образовања (166 хиљада динара), здравства (215 хиљада динара), рибарства (372 хиљаде динара) и хотела и ресторана (387 хиљада динара).

Sections with higher productivity than the average of total scope of enterprises were: Production of electricity, gas and water (1307 thousand dinars), Transport and Communications (973 thousand dinars), Construction (963 thousand dinars), Mining and Quarrying (938 thousand dinars) and Real estate activities, renting (762 thousand dinars). The lowest productivity has been measured in the following sections: Education (166 thousand dinars), Health (215 thousand dinars), Fishing (372 thousand dinars) and Hotels and Restaurants (387 thousand dinars).

Графикон 9. Трошкови персонала по запосленом, по секторима КД, у хиљадама РСД, 2006.
Figure 9. Personnel costs per employee, by NACE sections, in thousand RSD, 2006

Трошкови персонала по запосленом раднику у скупу предузећа износили су 484 хиљаде динара. Овај индикатор, који такође може да укаже на кретање продуктивности рада, бележи сличне резултате по секторима КД као додата вредност по запосленом лицу (графикон 9). Вредност овог индикатора је већа у односу на укупан просек у секторима вађења руда и камена (736 хиљада динара), производње електричне енергије, гаса и воде (696 хиљада динара), саобраћаја, складиштења и веза (591 хиљада динара), послова с некретнинама и изнајмљивања (553 хиљаде динара) и осталим услугама (489 хиљада динара). Најнижи трошкови персонала по запосленом остварени су у секторима образовања (261 хиљада динара), хотела и ресторана (350 хиљада динара), здравства (363 хиљаде динара) и рибарства (368 хиљада динара).

Personnel costs per employee in the total scope of enterprises was 484 thousand dinars. This indicator, which could also indicate labour productivity, measured similar results as value added per person employed (figure 9). Value of this indicator was higher than the average for the whole scope of enterprises in Mining and Quarrying (736 thousand dinars), Production of electricity, gas and water (696 thousand dinars), Transport and Communications (591 thousand dinars), Real estate activities, renting (553 thousand dinars) and other services (489 thousand dinars). The lowest personnel costs per employee were in Education (261 thousand dinars), Hotels and Restaurants (350 thousand dinars), Health (363 thousand dinars) and Fishing (368 thousand dinars).

Рукопис припремили: Биљана Брајовић, Мирослав Јанковић, Јован Мамула
Transcript: Biljana Brajović, Miroslav Janković, Jovan Mamula

РЕДАКЦИЈА / EDITORIAL STAFF

Руководилац: Андра Милојић
Editor in chief: Andra Milojić

Чланови: Бранка Шуркаловић, Љиљана Станић, Милан Бурзановић, Милена Ковачевић,
Слободан Вучковић, Мирјана Поповић
Members: Branka Šurkalović, Ljiljana Stanić, Milan Burzanović, Milena Kovačević,
Slobodan Vučković, Mirjana Popović

Пројектовање и извођење пројекта: Љиљана Станић
Project design and execution: Ljiljana Stanić

Лектура: Емилија Видановић
Editing: Emilija Vidanović

Превод: Биљана Брајовић, Милена Ковачевић
Translated by: Biljana Brajović, Milena Kovačević

Графички прикази: Милан Шормаз
Graphic design: Milan Šormaz

Технички уредник: Ирена Димић
Technical editor: Irena Dimić

www.stat.gov.rs

Издаје и штампа

Републички завод за статистику Србије, Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 2412-922; Телефакс: 2411-260
Број страна: 40 • Тираж: 200

Published and printed by

The Statistical Office of the Republic of Serbia, Belgrade, Milana Rakica 5
Telephone: +381 11 2412922; Fax: +381 11 2411260
Number of pages: 40 • Circulation: 200 copies

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ
STATISTICAL OFFICE OF THE REPUBLIC OF SERBIA

WWW.STAT.GOV.RS